

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 203.

V Ljubljani, v ponedeljek 6. septembra 1886.

Letnik XIV.

Trocarška zveza.

Lanske bolgarske homatije, ki so se 16. sept. pričele, vplivale so na trocarsko zvezo, kakor curek mrzle vode na vroče telo. Letošnje imele so pa zopet prav nasproten vpliv. Po vlaških je bila trocarska zveza že tako omajana, da je bilo zabavljic med posamičnimi zvezanimi državami vedno več in vedno bolj pogosto; nekteri so že kar mislili, sedaj pa sedaj bodo jeli topovi pokati med Nemčijo in Rusijo, kakor tudi med Avstrijo in Rusijo. Vse je na to kazalo, da se bo zveza razbila. Saj ni še tako dolgo, da so ruske novine pisale o kozaških konjih, ki se bodo kmalo pasli po Dunajskem „Praterju“. Letošnji 21. avgust je pa vso omahljivost in vso nezaupnost med Avstrijo, Nemčijo in Rusijo odpravil, prijateljstvo je postalo krepkeje in zveza sama na sebi tesnejša. Ruski državnik Giers sam se je v tem oziru nasproti nekemu Berolinskemu časnika o sedanjosti trocarske zveze in o njenih razmerah nasproti Bolgariji tako-le izrazil: „Naj-novejši letošnji shodi med avstrijskimi in nemškimi, ter med avstrijskimi in ruskimi državniki so skupno postopanje Avstrije, Nemčije in Rusije v evropski politiki še prav zdatno vtrdili. Državniki so se letos zopet dogovorili vzajemno, da obrnejo vse svoje moči na ohranjanje miru, ob enem se pa na vso moč vsega ogibati do skrajne možnosti, kar bi trocarsko zvezo razdajalo. Zato se tudi gledé Bolgarije v Francovih kopelih ni prav nič določilo, kar bi skupno postopanje omenjenih treh velesil le količkaj oviralo; pač pa se je marsikaj vkrenilo na vtrditev že obstoječe zveze. Kar se je vkrenilo, vkrenilo se je v imenu vseh treh, če prav v Francovih kopelih avstrijskega ministra Kalnokyja ni bilo in tudi ni nade, da bi se letos z njim (z Giersom) sošel. To pa, kakor rečeno, ni prav nič obeh družih državnikov — Bismarka in Giersa motilo, da sta v imenu vseh treh sklepala, kar sta sklenila. Bismark je bil, ki je v Kalnokyjevi nenavzočnosti avstrijske interese prav tako toplo zastopal, kakor lastne nemške in kar sta se Bismark in on (Giers) dogovorila, prav tako velja, kakor če bi bil tudi Kalnoky pričujoč.“

Znabiti je bilo pa že prej z nadvojvodom Karol Ludovikom v glavnih potezah vse dogovorjeno, če tudi vse podrobnosti, ki so v kratkem sledile, še takrat niso bile znane.

Kar se tiče Bolgarije, Giers ni kaj prida ziniti hotel, češ, vse je še preveč nejasno, preveč zamotano. V Petrogradu je po Giersovi trditvi revolucija dvorne kroge prav tako iznenadila, kakor na Dunaji ali pa v Berolinu in ni res, da bi bili v Petrogradu na njo že čakali. Le toliko jim je bilo znanega, kar je bilo celemu svetu očito, da je na Bolgarskem stranka nezadovolnežev vedno večja. Da bo upor že sedaj nastal, o tem se na Ruskem ljudem niti sanjalo ni (?). Tudi danes še ni določeno, kaj se bo z Bolgarijo zgodilo, kajti vse je odvisno od dogodkov samih. Rusija je prvi, kakor drugi začasni vladi v Sofiji eno in isto povdarjala, da naj pred vsem drugim skrbite za mir in red. Če se bota ta dva ohranila, potem se ni posebno nevarnih slučajev bati; sicer se pa nič ne vé, kaj še bo. Prav tako dolgo tudi Rusija ne misli na nobeno zasedanje Bolgarije, dokler si bodo Bolgari znali red ohraniti. Kljub temu je pa rusko zanimanje za Bolgarijo silno veliko in ne bo nikdar manjše postalo, kajti Rusija se ne bo nikdar Bolgariji odpovedala.

Na to je prešel Giers na točko, ki je takrat še tako rekoč v zraku visela, sedaj se pa že na pol vresničila. „Ruski položaj v Bolgariji bi se pa tedaj popolnoma spremenil, je rekel Giers, ako bi se knez v Bolgarijo nazaj povrnil in začel zarotnike moriti. Rusija bi tega nikdar ne dopustila in bo zarotnike pred kneževim maščevanjem na vsak način branila. Rusija za kneza Battenberga ne mara in se tudi ne bo nikdar sprijaznila z njim. Sicer pa knez ni toliko sam kriv, da je na pota zašel, ki so z rusko politiko navskriž, kakor pa Angleži, ki so ga na tiste spravili in ga še hujskajo. Angleži mladega kneza smatrajo za svoje orodje, katero hočejo porabiti proti Rusiji v svoji azijski politiki. Knez je pri tem le toliko se pregrešil, da se jim je dal v to svrhu zlorabiti. Zato je pa tudi njegovo stališče popolnoma piškavo postalo, na katerem se mu ne bo moč vzdržati

in to tudi z angleško pomočjo ne, kajti Angleži ga bodo takoj na cedilu pustili, kakor hitro bo pri njih pomoči iskal. Govorilo se je tudi, pravi Giers dalje, da je knez Aleksander celó iz Francovih kopel dobil migljaj, da naj se v Bolgarijo povrne. To nikakor ni res! Rusija si je prav nasprotno želela, da naj bi ga namreč več nazaj ne bilo, in je trdno prepričana, da se je le na občno škodo tje doli povrnil. Tudi o knezu Bismarku ni verjetno, da bi bil Aleksandru kaj takega svetoval.

Tako je Giers pojasnoval razmere Berolinskemu časnikarju. Le želeli bi bilo, da bi se bil gledé ruskih nakan o bodočih korakih v Bolgariji nekaj določneje izjavil. Da bi v Petrogradu res še prav nič ne vedeli, kaj bodo z Bolgarijo vkrenili, je kratko rečeno, neverjetno; tem verjetneje pa je, da imajo za Battenbergovo mesto že svojega moža pripravljene, s katerim le še toliko časa čakajo, da se jim Battenberg svojo bodočo nemožnost uvidevši sam umakne, česar Rusija tudi pričakuje. Dolgo ji pač ne bo treba čakati, kajti po najnovejših telegramih Aleksander misli vsak čas krono prostovoljno odložiti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. septembra.

Notranje dežele.

Palacky je bil mož, ki je prvi spoznal, da je *Avstrija v Evropi* tako potrebna, da, če bi je ne bilo, bi se morala takoj sestaviti. Dokler bo Avstrija stala, tako dolgo se nam tudi bržkone ni bati velikih evropskih vojsk. Francozje so si v sedanjem desetletju vse prizadeli, da bi Ruse na svojo stran pridobili, s katerih pomočjo bi potem Nemce dobro našeškali. Kdo bo tajil, da bi se jim bilo to že zdavnej posrečilo, če bi Avstrije ne bilo tukaj. Tako pa je ruska diplomacija v prvi vrsti prav po Bismarkovem predpisu dobro prevdarila, kje se ji večja korist ponuja, ali ob francoskem ali nemškem prijateljstvu. Kaj imajo Francozje za seboj? Nikogar! Kaj pa Nemci? Avstrijo in ta je ruska sosed. Da je s sosedi dobro prijatelj biti, to vedó

LISTEK.

Iz malega sveta. *)

(Črtice o Ljubljanski deški sirotišnici.)

Včasih se vdomači pri ljudeh kak izrek, ktere ga zato večkrat ponavljajo in imajo za resničnega, akoravno vselej ni resničen. Nekterikrat pa naznanjajo izreki resnico, povzeto iz skušnje. Med zadnje spada tudi naslednji: Dandanes je mladina spridena. Ali pa nekaj ni bila? Za to se ne brigamo, nam je mari, kako da je dandanes. Spridena je, ker jo spridijo stariši in izgojitelji; še bolj pa zato, ker jo stariši in izgojitelji ne poboljšajo, ne izgojijo, ampak k večjemu izredé. Navadno menijo stariši, da je popolnoma dovolj, ako imajo otroke prav radi, kakor sami sebe, ako jih živijo, oblačijo in v šolo pošljejo. Ko so to storili, mora njihov otrok biti dober, priden, pošten, njim samim v čast in ponos. Ne gre jim v glavo, da bi se zamogel njihov otrok tudi spriditi. Ko pa nazadnje le morajo

to pripoznati zaradi žalostnih skušenj, potem pa zvrčajo vso krivdo edino le na otroka. Se vé da otrok je kriv, a stariši so ravno tako krivi. Ni ravno treba, da bi bili veliki grešniki tisti stariši, ki imajo spridene otroke; ne samo pregreha starišev spridi otroke, ampak tudi nespamet, nepazljivost, zlasti prevelika mehkost in nepremišljena ljubezen do otrok. Taki in enaki vzroki, katerih ne morem vseh naštevati tukaj, storili so, da je mladina sploh dandanes res na precej nevarni, ako ne naravnost pogubni poti.

Pri mladini v mestih opazujemo vedno večo razbrzdanost, brezbožnost, zapravljivost, lahkomisljenost, npravno gnjilobo; na deželi pa raste surovost, nepokorščina, razdivjanost in seveda tudi druge vrste razuzdanost. Obravnave pri porotnih sodnijah, skušnje duhovnih pastirjev in drugačna opazovanja pričajo dovolj, koliko da obeta počez mladina sedanja. Po mestih se kuži mladina po duhu in po telesu po raznih načinih. Cerkev, vera, duhovstvo, — vse to je mladeži, posebej možiki mladeži, v zasmeh. Tudi ženstvo se grozno kuži, največ s tem, da se mu iztrga vera iz srca, in ženska brez vere je strašna. — Na deželi se pospešuje surovost najbolj s žganjem. Ako so stariši bili udani žganju, ima otrok

vselej telesnih in pa dušnih napak. Slabo se zeló hitro razvija, in ko začne mladi človek sam popivati tisto peklensko pijačo, postane surov in razdivjan, kakor da bi zapravljal bil človeško naravo. Kdor ima kdaj priliko opazovati počenjanje kmetskih mladeničev ali delavskih pomagačev itd., kader so se malo opili, on se mora zgroziti. Kletvina se sliši tako grozna in vnebovpjoča, tako pogostna, da si je skoro nemogoče tega razlagati. Zakaj da bi neki preklinjal človek, kateremu ničesa ne manjka, kateremu nihče ni kaj žalega storil? Da razgrajanje, pretepanje itd. ne izostane, to se ume samo po sebi. Mirnemu človeku, zlasti pa duhovniku, treba je dobro prevdariti, kod da bode šel, da ob nesrečnih prilikah ne sreča ali posameznih takih razgrajalcev ali pa celó kake tolpe. Zasramovanje — to je najmanje, česar se ima nadjati. O stariši! — tako sem si včasih rekel, opazovaje mladeniče v najlepših letih, a razdivjane, skoro nečloveške — o stariši, kolika odgovornost!

Kako se pa razveselim, kader mi na misel pride hiša, ki je zavetnica ravno onim otrokom, ki so v največi nevarnosti, hiša, ki ima namen, najbolj zapuščena bitja pripraviti, da bodo kdaj nekak kvas v človeški družbi. Ta hiša je deško sirotišče

*) Iz „Glasov“ za leto 1886.

tudi na ruskem, posebno če ima država še vedno ideje Petra Velikega v glavi. Rusom se zná pot do Carigrada le posrečiti, če bo dobra prijateljica z Avstrijo; sicer bi se marsikje spotakniti vtegnila. Trdna Avstrija, kakoršna je uprav sedaj, je v Petrogradu enako cenjena zaveznica, kakor v Berlinu in prav ona je povod, da Rusija ne mara francoski republiki v ponujano desnico seči. Da se je pa Avstrija na to višavo vspela, gré zahvala pač le preobratu, od kar je sedanja večina prišla na krmilo, da se vendar vse narodnosti kolikor toliko v Avstriji domá čutijo. Le dokler se bo Avstrija te politike držala, tako dolgo bo ona trdno stala, in se bodo druge velesile za njeno prijateljstvo pulile. Kaj bi se pač Bismark brigal za nas, če bi ne vedel, da smo trdni, kakor hrastovina, kedar se ne gledé na narodnost zbiramo okoli črno-rumene zastave! Le ena stranka v Avstriji tega neče razumeti in ta je nemško-narodna, ki bi Bismarku rada péte lizala, če bi se ne bala njegovih ostrog in pa mokrih cunj, s katerimi jo ta velikan tu pa tam poškrópi. Pa tudi ni nade, da bi ta stranka kaj skoraj druge misli dobila.

Blizo Dunajskega Badna stoji prijazno selo Heiligenkreuz, kjer je popolunoči dné 2. t. m. zatísnil oči mož z jako viharo preteklostjo. Časnikar dr. Franc Šuselka je ondi zatísnil svoje oči, da si odpočije od trudapolnega življenja, ktero ga tukaj niti za trenutek ni obdajalo s sladnostmi, kakor jih drugim kar s periščem vsipa. Šuselkova prva dôba ni, da bi jo hvalili, kajti zastavil je pero proti Slovanom; to je bilo v predmarčni dôbi. Tudi v krščanskem oziru ga ne moremo hvaliti. Mož se je pa kmalo prepričal, da je vseskozi na napačnem tiru in je izpregel pri Nemcih in brezvercih ter se je pozneje nevstrašljivo boril za pravice. Njegova „Reform“ je v vseh krogih zadosti znana, kakor da bi se še dalje ž njo pečali. Kako trdno da se je vstopil na stališče pravice in resnice, spričuje nam njegova kandidatura v državni zbor, ktero so mu leta 1865 na Dunaji v IX. okraji ponudili in ktere on nikakor ni hotel sprejeti. Zato je v tem smislu pisal načelniku volilnega odbora sledečo odpoved: „Trdno sem prepričan, da se večina Dunajčanov ne vjema z mojimi načeli o rešitvi ustavnega vprašanja. Vsled tega bi nikakor ne mogel prebivalcev IX. okraja po pravici in resnici vredno zastopati. Svojega prepričanja pa tudi ne morem pustiti, toraj mi družega ne kaže, kakor odpovedati se kandidaturi!“ Tukaj le vprašamo: koliko pa je danes državnih poslancev, katerim bi bilo lastno trdno prepričanje več vredno, kakor pa državno-zborski mandat? Marsikdo bi celó Boga zanj zatajil, ne pa le lastnega prepričanja! Šuselka ni bil tak in to mu je na veliko čast. Tudi katoliški cerkvi je bil popolno pravičen še pred svojim spreobrnjenjem. Karkoli je tudi poprej grešil, je vse pozneje s svojimi deli vrlo popravil in prav zaradi tega mu bo v zgodovini ostalo častno mesto in se ga bodo Avstrijci, njegovi rojaki in drugi vedno hvaležno spominjali.

Od kar je prišla zapuščena Bosna pod našega cesarja, se pač z dobro vestjo lahko o njej trdi, da napreduje. Ta napredek pa ni enostranski, temveč se je lepo razdelil po deželi na vse kraje in to v duševnem kakor v telesnem ali gmotnem oziru. V duševnem oziru vstanovile so se sledeče škofije: 1. Vrhbosanska nadškofija s sedežem v Sarajevu; 2. škofija Banjaluka; 3. škofija Mostarska in 4. škofija Trebinjska. Župnij je v nadškofiji Vrhbosanski (Sarajevski) 73, v Banjaluki 27. Duhovnikov imata obe skupaj 254. Škofija Mostarska ima 29 župnij in 47 duhovnikov, in škofija Trebinjska pa 7 župnij in 7 duhovnikov. Kako da so ondi župnije raztresene, razvidel bo vsak iz tega, če povemo, da so v nadškofiji Vrhbosanski najbližnje vasi od svojih župnij po $\frac{1}{4}$ ure oddaljene, najdalje pa po 3, 4, 5 in 7 ur hodá. Prav taka je v škofiji Mostarski. V škofiji

Banjaluki so pa župnije še bolj redke in imajo posamične vasi do svojih župnij po 1, 4, 6, 7 pa tudi po 9 ur hodá. Najdalje pot imajo pa posamične vasi do svojih župnij v škofiji Trebinjski. Ondi iznaša daljava po $\frac{1}{4}$, 2, 3, 4, 7, 8 in pri eni vasi „Obalj-Zagorje“ pa celó 24 ur do svoje župnije Stolac v Hercegovini. V tem oziru so ljudje še vedno velikega usmiljenja vredni. Duhovniki so jim večinoma očetje iz reda sv. Frančiška; svetnih duhovnikov je malo. Še slabše, kakor v cerkvenem oziru, je ondi na šolskem polji. Šole imajo le po večih mestih na ta način osnovane kakor so pri nas. Drugod še nimajo prav nobenih. V prometnem oziru se razmere vedno zboljšujejo po zgradbi železnice, ki so jele po zasedeni deželi do Sarajeva že naskrižem prepregati. Dalje se vlada ravno sedaj pečá z mislijo, da bi finančno ministerstvo na državne stroške postavilo steklišča (tovarne za izdelovanje stekla) v Sarajevu, Dolenji Tuzli in pa v Banjaluki, da bi se laglje zdravilna voda, ktere je v Bosni jako veliko, po svetu razpošiljala. Pa tudi v vojaškem oziru Bosna stalno napreduje. Do sedaj se je skozi štiri leta na štirih krajih vsako leto po ena bosanska kompanija iz samih Bošnjakov postavila. Letos postavila se bode že peta in ima naša vojska ondi že devet kompanij, kar je enako petim batalijonom. Zapovedniki so jim večinoma avstrijski častniki.

Da pri veliki slavnosti oslobojenja Budapešte iz turških rok ni manjkalo navdušenih napitnic, si bo pač že vsak mislil. Spomina vredno pa je, da, ko je nadžupan Budapeštanski napiljal zvezi avstro-nemški, ni z besedico omenil tretjega zaveznika — Rusa. Madjari toraj tretjega zaveznika trocarskega prav tako prezirajo, kakor on sam bolgarskega kneza, ki je pa zopet madjarski ljubljeneč. Budapeštanski nadžupan napil je toraj le nemškemu cesarju kot krepkemu in zvestemu zavezniku našega cesarja in kot najtrdnejši podpori evropskega miru. Čudno preziranje, pa tudi čudno slepa oholost madjarska! — Druge napitnice glasile so se glavnemu mestu madjarske kraljevine, skupnemu vojnemu ministru, slavni nemški armadi in njenemu zastopniku generalu Schlichtingu in pa avstro-nemški vojni pebratimiji. Prav na vse zadnje, ko že niso vedeli, komu bi bili še zdravico napravili, spomnili so se Hrvatov, v imenu katerih se je ban Khuen Heder-vary zahvalil. Čuda, čuda, da so Hrvatom še vendar tolikanj resnice priznali, da so se pred 200 letmi vrlo z njimi v zvezi borili. Od vseh drugih Slovanov se niti zinilo ni, pač pa so se jim od strani pod rebra dajale, zlasti pri napitnici na pobratinstvo med Dunajem in Budapeštom. Kdor ima temno oko, je slep, kdor pa videti noče, je tudi slep; pomilovanja sta oba vredna, pa poslednji večega, kakor prvi.

Vnanje države.

Konec minolega tedna prinesel nam je brzozav iz Bolgarije novico, da se je knez v petek v Sofijo povrnil, kjer so ga ljudje navdušeno sprejeli. Sedaj so došle tudi podrobnosti o vojaških pripravah za ta sprejem. Pripoveduje jih bolgarski dopisnik Dunajske „Presse“, ki je menda vse na lastne oči videl. „Zapovednik skupne bolgarske vojske, polkovnik Mutkurov, prišel je s svojimi iztočno-rumelijskimi polki že 30. avgusta v Sofijo, kjer je takoj prevzel začasno vlado, dokler ne bo kneza samega. Uporni vojaki so se pa ravno dan poprej iz stare turške trdnjave grozili, da bodo Sofijo razsuli, če se jim še pred njihovim odhodom ne izplača svota 100.000 frankov. Za ktere zasluge so to plačilo zahtevali, sporočilo nič ne pové, pač pa pravi, da so denar prejeli in da so takoj na to Sofijo zapustili ter odšli v Breznik. Drugo jutro ob 10. uri dopoldne je pa Mutkurov prišel s 4 polki pehote in dvema baterijama topništva. Njegovo prvo delo je bilo, da je jel upornike zapirati. Vsi kolovodje in njihovi pomagači morali so drug za drugim v ječo. Bilo jih je blizo 100. Najodličnejši med temi so že znani, kakor metropolit Klement, Cankov, ministra Karavelov in Nikiforov in še več družih. Karavelov in Cankov sta bila na kneževu povelje izpuščena, pač pa imata oba domači zapor. Takoj na to ubral jo je Mutkurov s svojimi 4 polki za upornimi vojaki proti Pirniku, kjer se je nadjal upornike obkoliti in jih tako brez prelivanja krvi prisiliti, da bi orožje odložili. Nakana se mu ni posrečila, ker so ti uporniki napravili zvezo preko gorá, od koder jim je živež dohajal. Kakor je nedavno telegraf objavil, so se pa konečno tudi ti vendar-le podali, vidóč, da ne pojde drugače. Moštvu se menda ne bo nič zgodilo, ker jih bo knez kar od kraja pomilostil. Častniki pa pridejo pred vojno sodbo. Da so se uporniki tako hitro podali (menda tudi zato, ker so se tako hitro dali zapeljati k upor), je pač izvestno mnogo pripomogla izredno slaba disciplina, ki se je v njihovih vrstah vedno bolj širila. Pravijo, da jim je dobra tretjina kar pobegnila. Ostali so se pomaknili proti Kistendjilu, kjer so se podali. Obležni stan se sicer skoraj čutil ni, le na brzozavnem uradu so ga najbolj čutile depeše, ko so se vse zadržavale. Sploh so se le tiste dalje pošiljale, katerim je Mutkurov „pós“ podpisal. O majorju Grunevem in stotniku Benderevem se govori, da ju bodo na smrt obsodili. Diplomacije so razven dveh vsi knezu prijazni. Odtegujeta se mu le ruski in nemški, katerih tudi pri sprejemu ni bilo. — Če bo kdo ondi red napravil, bo to polkovnik Mutkurov, ki silno trdo in strogo postopa z uporniki, kar je poslednje popolnoma zbegalo. Nekaka šviga-švaga-uloga pripisuje se Karavelovemu. Nekteri trdijo, da ni podpiral ustaje, in

da je Cankovega in Klementa še prav dobro ozmerjal, ko sta mu prišla s prekucaškimi predlogi. Drugi pa zopet trdijo, da je major Grunev pred vojno sodnijo jako slabo zanj govoril, kar ga bo neki popolnoma pokopalo.

Angleži so kar od kraja vsi za kneza Aleksandra in proti caru Aleksandru, kar ni posebno težko uganiti, zakaj. Odkar sta prišla pa že večkrat imenovana telegrama med svet, namreč telegram kneza Aleksandra, s katerim naznanja caru svojo vdanost, in odgovor cara Aleksandra, da ga ne mara, so pa še bolj razkačeni na Ruse. Knežev telegram zdí se jim jasen, določen, carov odgovor zmeden in brezmiseln in prav iz poslednjega se dá za trdno sklepati, da sovraštva med obema vladarjema ne bo še konec. Aleksander je storil vse, kar je storiti mogel in smel; vsak daljši korak na tem polji bil bi mu na sramoto. Car mu je odgovoril tako, da se iz vsake besede vidi nepopisljivo sovraštvo cara do kneza, ktero bo poslednjemu tudi stališče spodmaknilo. „Standard“ oba telegrama strogo obsoja. O prvem pravi, da je poln prepornične vdanosti, ktera se vladarju ne spodobi, o drugem pa trdi, da je zopet tako silno prevzeten in napihnjen, da se prvemu popolnoma prilega. S svojim telegramom si je po „Standardovih“ mislih Aleksander kolikor toliko spridil sočutje pri Angležih, kateri mu klečeplaznih besedi ne bodo tako hitro pozabili. — Knez je menda tudi že sam sprevidel, da se ne bo mogel obdržati in je, ako je vest resnična, ruskemu zastopniku menda že naznanil, da se misli prostovoljno v kratkem odpovedati. Kakor kaže, je knez odločnost in zaupanje v sé zgubil, brez teh dveh pa, se vé, da ne bo nič opravil, bodisi že v Bolgariji ali kje drugje.

Ni še dolgo, kar je Bismark Francoze kot kalilce evropskega miru proglasil in je njim podtaknil vzrok, češ, oni in nihče drugi so vzrok, da mora Evropa do ušes oborožena noč in dan na straži stati. Znano je, da, kakor se v gozd kličé, tak tudi jezik iz tistega nazaj prileti. Tudi iz one strani Rena priletel je jek, ki je Bismarkovemu klicu podoben. „Matin“ je odgovoril trolasemu kanclerju, rekoč: „Kedar je Bismark v zadregi in ne vé kam bi se dejal, pa po Francozih oplazi. Rusija ga je v bolgarskem vprašanji za nos vodila ter mu je na političnem šahu postavljene podobice precej zmedla. Bismarku družega ne kaže, kakor kolikor se bo dalo, taiste zopet v red spraviti. To je bilo pa tolikanj težko, da je moral iti v Francove kopeli Giersa za svet vprašat, ker se Rusu ni vredno zdelo v Gastein hoditi. Iz same nevolje pa sedaj boljšega ne vé, kakor Francoze sumničiti. Nemčija — tako vsaj trdi njegov list „Nordd. Allg. Ztg.“ — se ne briga za Bolgarijo, pač pa za Francijo. Prav ima! Tudi pri nas nekako tako zvoní. Mi imamo svoje oči vedno v Berlin obrnjene in to bo trajalo toliko časa, dokler bo sedel v Alzaciji-Loreni nemški cesarski namestnik. Le za to ceno, da namreč zopet Alzacija-Lorena v našo posest preide, nehali bomo nemško ime sovražiti.“ No, to ne kaže kdo vé kako na to, kar je nedavno angleški lord Hamilton rekel v svoji banketni zdravici, da ljudje še niso bili nikdar tako k miru nagnjeni, kakor so sedaj. Navaden podanišk razum vse kaj družega v takih pojavih vidi, kakor pa nagnjenost k miru.

V nemški državi ste tudi dve stranki gledé bolgarskih homatij, kakor povsod drugod. Ena je za bolgarskega kneza in to je stranka katolikov, ki se ne sramuje priznati, da se je Aleksandru velika krivica zgodila, ktera bi se dala s tem popraviti, če bi se Bismark zanj potegnil. Druga, Bismarkova stranka, pa neče o tem nič slišati in vse take zahteve odločno odbija s stereotipnim: „Kaj je nam Aleksander mari! Mi mu nismo veljevali tje doli hoditi. Kdor ga je zopet tje kaj zvalil, ta naj mu pomaga.“ To so bili pa ravno Angleži. Bismark je zopet enkrat prav po mešetarski pretehtal, kaj bi mu več dobička dajalo, ali mali Aleksandar I. v Bolgariji, ali pa veliki Aleksander III. v Petrogradu in se je za poslednjega odločil, dobrovedóč, da bi si s prvim ne mogel kaj prida opomoči. Da bi svoj kramarski značaj še bolj jasno dokazal, obljubil je celó za ceno ruskega prijateljstva, bolgarskega kneza izmed nemških častnikov zbrisati. Bolgarski knez je bil svoje dni pruski podlajtenant; vsled velikanskih zaslug lansko leto na bojnem polji, povišali so ga takoj za generala. Na Ruskem je bil knez tudi med generale vpisan. Rusija ga je že lansko leto zbrisala, Bismark ga hoče pa Rusiji na ljubo sedaj. Pri vsakem drugem diplomatu bi bilo tako postopanje jako čudno, pri Bismarku ne, kajti veter-njštva je Evropa pri njem že tako vajena. Bismark je kar naravnost rekel v „Nordd. Allg. Ztg.“, da ga knez Aleksander čisto nič ne briga. Rusija ga je napravila za bolgarskega kneza in Rusija naj stori ž njim, kar se jej ljubi. Vse kaj družega bi bilo, če bi se kaj sličnega srbskemu kralju primerilo. Tedaj bi se pa Nemčija že bolje postavila, ker bi tak dogodek Avstriji do živega segal. Za Aleksandra se pa Nemčija ne bo pulila in tudi ne, če bi bil angelj v človeški podobi, kajti prijateljstvo z Rusi ji je več vredno, kakor deset Aleksandrov brez prestola. — No, reči se mora, da takega računarja v resnici ni več na celem svetu, kakor je stari Bismark!

Iz Sudana že silno dolgo ni bilo nič novega slišati. Najnovejše novice o tem nesrečnem delu zemlje potrjujejo, da upora ondi ni še konec, pra-

v Ljubljani, vstanovljeno od Vincencijeve družbe po svojem ranjem predsedniku dr. Janezu Gogalu. Štiri leta že stoji ta hiša in zvršuje, s težavami se boreč, svoj namen. Ako se zamore kaka naprava imenovati ljudomila ali človekoljubna, humanitarna; sme se imenovati posebno človekoljubna ta naprava. Treba je delovanje in življenje take naprave opazovati od blizu, treba je poznati naravo in napredovanje, razvijanje otrok, treba je poznati razmere take naprave do zunanjega sveta, da more človek prav presoditi njen pomen in njeno vrednost. Naslednji odlomki bodo podali nekaj črtic povzetih iz tega „malega sveta“, iz njegovega življenja in trpljenja. Blagovoljnemu bralcu bode mogoče narediti si lastno sodbo o tej napravi. Opomnim, da nameravam podati v tem zvezku „Glasov“, kakor tudi v poznejših, samo „črtice“ in ne celotnega popisa. V posameznih odlomkih je za pisatelja manj nevarnosti, da bi se motil, kakor v popisu, ki hoče biti popoln. H krati je namen tem vrsticam tudi ta, da vidijo dobrot-niki tega ustava, kak vspeh imajo in kakšen sad prinašajo njihove dobrote.

(Dalje prih.)

vega življenja pa tudi nima. Vse tako nekako tli pod pepelom, ker jim pravega voditelja manjka. Splošno mnenje je tako, da bo iz Egipta venkaj treba Dongolo zasesti, če bi se ustaši še letos jeli proti egiptovski meji pomikati. Nekaj takega se v Egiptu menda že namerava, kajti vojaškima zapovednikoma v Vadi-Halfi in Koroskem došlo je povelje od angleško-egiptovskega vojaškega zapovedništva, da naj kolikor moč veliko lesenih barak skušata postaviti vsak v svojem področju, v ktere bo mogoče večje število vojakov nastaviti. Da upor le nekako životari ali tli, je vzrok bolezni, ki je Mahdijevega naslednika Emirja Abdulaha na posteljo položila. Sedaj je menda že ozdravil in le še nekoliko moči zbira za bodoče korake svoje. Ali bo res kazalo Dongolo zasesti, ni še dognano in se v tem oziru ravnokar v Londonu posvetujejo. Sedanja konservativna vlada je vsa za to, da bi se Dongola zasedla in to 1. ker je strategično jako imenitna točka; 2. pa ker so vsi zamorski rodovi med Dongolo in Wadi-Halfu egiptovski vladi vdani, ter jih bo treba pred Mahdijevci braniti. Druga novica je pa ta, da so začeli arabski listi proti evropskim uradnikom, ki so pri egiptovski vladi v službi, silno delati in dražiti jih. Ni jih sicer veliko tistih uradnikov, pa imajo silno dobre plače in vrlo malo dela. Sedaj že celo poletje ni nobenega na svojem mestu, temveč so vsi na odpustu, služba se pa tudi brez njih opravlja. Iz tega arabski listi sklepajo, da tistih uradnikov treba ni in da si uboga dežela velike stroške, ki v okroglem številu celih 10 milijonov frankov na leto znašajo, prav lahko prihrani. — Tako, kakor v Egiptu, je tudi še marsikje drugej po državah, ki nimajo tako vročega solnca, kot ga ima egiptovska. Tudi ondi bi vsaj po nekaj arabskih listov prav nič ne škodilo. Na počitek naj tisti hodi, ki v gotovem času nima nič opravka, kakor n. pr. profesorji, učitelji ali pa kateri so resnično bolehn; drugi naj delajo, kakor mora delati vsak človek.

Izvirni dopisi.

Iz Brdskega okraja, 4. sept. 2. septembra zbralo se je v Lukovici na vrtu Slaparjeve gostilne lepo število rodoljubov vseh stanov, da se posvetujejo o ustanovitvi podružnice sv. Cirila in Metoda. Gosp. notar in deželni poslanec J. Kersnik izvoli se per acclamationem predsednikom shoda, pozdravi navzoče ter ob kratkem razloži namen družbe, ki nikakor ni napadajoč, ampak velikoveč obramben, da spolnimo svojo narodno dolžnost. Ker je za začetek težko za vsako župnijo ali občino vstanoviti podružnico, sklenilo se je, naj se vstanovi za sedaj podružnica za celi Brdski okraj s sedežom na Brdu. Ker je pa ravno v tem okraju mnogo zavedenih rodoljubov, upati smemo, da se bodo sčasoma vstanovile še druge podružnice, kolikor bolj se bode ideja družbe med ljudstvom vkoreninila. Pravila podružnična sprejela so se enoglasno in potem je bil voljen začasni odbor in sicer po vsikliku za predsednika zaslužni in obče spoštovani g. dekan Moravski, preč. kanonik J. Toman, njegov namestnik je g. deželni poslanec J. Kersnik, zapisnikar gosp. Verhovnik, kaplan Dobski, ki je prvi sprožil misel, naj se vstanovi družba sv. Cirila in Metoda med Slovenci, blagajnik pa g. Janežič, učitelj Brdski. Precej pri tem shodu, kterega so se vdeležili narodnjaki celó iz daljnega Čemšenika, pristopilo je okoli 30 udov, med njimi 6 ustanovnikov. Trdno se nadjamo, da se bode to število v kratkem — do drugega shoda, kadar se bode volil definitivni odbor, najmanj podvojilo. V to Bog pomози.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

III. G. zbornični tajnik poroča o ukazu c. kr. trgovinskega ministerstva z dne 29. septembra 1885, št. 31.1007. Ta ukaz slóve tako-le:

Vsled resolucije, ktero je sklenila poslanska zbornica državnega zbora pri posvetovanji novele k obrtnemu zakonu z dne 15. marca 1883 (drž. zak. št. 39) pri § 38. namenilo se je trgovinsko ministerstvo sporazumno z ministerstvom za notranje zadeve vravnati obseg pod skupnim (kolektivnim) imenom izvrševanih trgovskih obrtov, v kolikor gledé poimenovanja istih o obsegu trgovske pravice morejo nastati dvojbe.

Razen trgovskih obrtov, o kterih je vsled t. u. ukaza z dne 20. septembra 1883, št. 25.881 slavna zbornica izrekla že svoje mnenje, spadajo sem tudi

trgovski obrti kramarjev in prteninarjev, trgovina z belo prtenino, z lepotinami (galanterijskim blagom), Nürnberškim blagom, trgovina s surovino, trgovina s krojnim blagom (vsakdanjim ali kurentnim in rokodelnim ali manufakturnim blagom), in so se toraj tudi za te obrte, osebito s pomočjo dotičnih starejših naredb sestavili se izkazi, kateri so se doposlali zbornici z vabilom, naj bi se o njih posvetovala in na podlagi od dotičnih zadrug udobljenih izrekov izrekla trgovinskemu ministerstvu vtemeljeno mnenje o teh izkazih pótém političnega deželnega oblastva.

Pri oddaji tega mnenja je ozir jemati na dejanske razmere trgovske vršbe, kakoršne so v tamšnjem zborničnem okraju nastale.

Če razen tih omenjenih, potem onih trgovskih obrtov, kateri so bili predmet t. u. ukazu z dne 20. septembra 1883, št. 25.881, obstojijo v tamšnjem zborničnem okraju še drugi pod skupnim (kolektivnim) imenom izvrševani trgovski obrti, kterih poimenovanje more dajati prostor dvojbam o obsegu trgovske pravice, naj se mnenje raztegne tudi na te obrte. — Pri tem pa se vendar omenja, da gledé onih skupnih trgovskih obrtov, kterih zaznamenovanje kaže na določeno kategorijo blaga, kakor n. pr. obrti trgovcev s posteljno opravo, z umetninami, s pisarsko, risarsko in slikarsko pripravo, trgovcev z barvili, s pridelki rudnikov, z modnim blagom, z igračami in berehtesgadenskim blagom, ni potreba zaznamenovati obsega pravice.

Odsek se je zaradi te zadeve obrnil do gremija trgovcev v Ljubljani in na posamične vdeležence, da bi si udobil potrebna pojasnila in bi mogel natančno poročati o teh razmerah.

V naslednjem poročilo.

Izkaz blaga, ktero obseza trgovski obrt kramarjev, vzet je iz dvornega dekreta z dne 20. febr. 1822.

V Kranjski bile so vendar že tedaj, ko je izšel ta dekret, različne naprave. V Ljubljani so med kramarji in trgovci že za vlade Marije Terezije nastali prepiri o njihovih trgovskih pravicah ter se konečno odpravili s poravnavo, ktera je bila z dvornim dekretom z dne 3. julija 1775 potrjena. Na podstavi te poravnave sta bila sestavljena dva izkaza o blagu; jeden teh izkazov obsežal je blago, s kterim so smeli izključivo trgovati samo kramarji, drugi pa samo blago, s kterim so smeli vkupno tržiti kramarji in trgovci. Zopet nastali prepiri dali so cesarju Josipu II. povod, da je v kranjskih mestih odpravil razliko med trgovci in kramarji; slednji pa so morali zdaj izkazati se, da so si priučili trgovino, da imajo zadosten zaklad ter da plačujejo jednak davek. Na podstavi privilegijev trgovskega stanu v Ljubljani (12. septembra 1799) plačevali so trgovskemu stanu vtetovljeni kramarji manjše sprejemnine, bili so oproščeni dokaza o izučbi in izkaza o zakladu; član 11. je določeval razloček med njimi in trgovci tako: da imajo trgovci, vsak po svoje, pravico, naročiti k njihovi trgovini spadajoče blago, v balah, v kosih, centih v neomejeni količini ne le za prodaj a la minuta, marveč tudi all' in grosso, kramarji naj bi bili s tem zadovoljni, da si svoje zaloge samo po potrebi male trgovine naročajo ter prodajajo.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Umrli je) včeraj zjutraj po celi Ljubljani in tudi drugod po deželi dobro znani tukajšnji posestnik in trgovec, g. Vincenc Sevnik, v 79. letu svoje dóbe. Ranjki je bil po smrti g. Anton Samasse več let predsednik kranjski hranilnici. Pogreb je bil danes popoldne ob 1/6. uri.

(„Slavčev“ večer) sinoči v tukajšnji Čitalnici je bil v resnici nad vse zanimiv in prav dobro obiskan. Pevci so peli, kar so najbolje mogli, za kar se pa tudi obilno pohvale želi. Prav posebno očarala sta pa občinstvo gg. solista: Meden in Pucihar. Prekrasni njuni glasovi so po naši domovini že prav tako znani, kakor njuni imeni! Prav zadovoljni smo bili tudi z vojaško godbo, ktera je zopet nekoliko slovanskih melodij svirala.

(Začetek šolskega leta) na tukajšnji veliki gimnaziji bo 18. septembra s službo božjo. Učenci se bodo sprejemali in vpisavali 14. in 15. septembra. Sprejemna poskušinja za I. gimnazijalni razred de-

lala se bo 16. in 17. septembra. Bivši dijaki te velike gimnazije oglašajo naj se dné 16. in 17. t. m. s poslednjim semestralnim spričalom, ter naj ob enem s saboj prinesó doklado za napravo učil.

(Božja pot) je tudi k sv. Joštu in k Materi Božji v Velesovem, obe v Kranjskem okraju, zaradi kolere prepovedana.

(Nov altar.) V Štangi je bil 2. t. m. nov altar sv. Antona Paduanskega popolnoma dodelan. Lep krasen je — pravi vsak — kdor ga vidi. — 19. t. m., to je kvaterno nedeljo, ga pride mil. g. knezoškof posvetiti.

(20.000 gold.) dovolilo je ministerstvo poljedelstva za napravo vinarske šole v Grmu pri Novem mestu.

(Ogenj.) Iz Ribnice, 3. septembra se nam piše: Sinoči proti polnóči nas plat zvona izbudi iz trdnega spanja, v ktero smo se bili ravno zazibali, ter nam naznani, da nekje gori. Pogorela je Škrbčeva žaga blizu Ribnice, ki jo je nekdo menda nalašč zažgal, ker zaradi majhne vode že nekaj dni sim niso žagali in ni bilo nobenega domačega na žagi. Razun žage zgorelo je tudi nekaj tam zloženih žaganic, lastnina nekega trgovca z lesom iz Dolenjevasi. Ker dotično poslopje precej samotno stoji in je voda pri rokah, vgasili so naši vrli gasilci kmalo požar, ter zabranili, da se ni razširil še nadalje.

(Novo strelišče) za topničarje namerava se napraviti ob desnem bregu Save na Dolenjskem v okraju Krškem, ker dosedanje pri Ptujju menda ne ugaja vsem zahtevam. Osemsto kmetov ima pa pri tem menda poglavitno besedo, kajti njihove parcele leže prav ondi, kjer mislijo progo za streljanje označiti. Dne 2. t. m. poklicanih je bilo toraj vseh teh 800 mož k c. kr. okrajnemu glavarstvu Krškem, kamor je prišel tudi general, Graškega vojnega kora artilerijski ravnatelj in trije subalterni častniki, da se pogode za odškodnino. Častniki so ponujali za vsako leto toliko v denarjih, kolikor bi bil dvojnati pridelek na tistih parcelah vreden; pri vsem tem bi pa kmetje še lahko polje obdelovali, le bi ne smeli nobene reči sejati ali saditi, ktera višje, nego meter visoko raste. Kmetje so pa veliko več zahtevali in se vsled tega niso mogli zjediniti. Ker nam mera, po kateri se dvojnati pridelek meri, ni znana, ne moremo nič reči.

(Šolske globe.) Ravnokar razpošiljani „Deželni zakonik in ukazni list za vojvodino Štajarsko“, št. 21, razglasuje postavo, ktere načrt je sklenil deželni zbor, a cesar podpisal v Lšlu, dne 11. julija postavo, vsled ktere „naj se kaznujejo nemarneži“, ki otrok ne pošiljajo v šolo. Dozdaj je krajno-šolski svet moral kaznovati oskrbovalce otrok, ako ni hotel biti kaznovan sam ali njegov načelnik; zanaprej bo okrajno-šolski svet „nemarnežem“ nakladal „šolske globe“.

(Gasilni red) za vojvodino Štajarsko razglasuje „Zakonik“ št. 19. Dne 23. junija na Dunaji podpisana postava ima 55 paragrafov. Prvi oddelek določuje, „kako se zabranjujejo požari“, drugi govori „o napravah za gasitev“, tretji „o naredbah pri in po požaru“, četrti „o stroških za gasitev ognja“, peti „o kazenskih določbah“; a „konečne določbe“ med ostalim nakladajo županom, da to postavo morajo v občini razglaševati vsako leto po dvakrat in vrh tega gasilni red „vedno za vsakega na pregled pripravljen“ imeti.

(Cena hmelju) je, kakor se nam od Žalca piše, že zopet začela padati.

(Glavnima učiteljema) na Koparskem učiteljski imenovana sta gg.: Josip Černivec, dosedaj učitelj na Proseški pripravnici za srednje šole, in Josip Kožuh, suplent na Goriški veliki gimnaziji.

(Živinska mati.) Iz Trsta se sporoča grozen čin, ki se je v soboto ondi dogodil na molu Ključ. Prišla je tje kaj neka ženska z otrokom v naročju, drugega otroka — sedemletno hčerko je pa pripeljala s saboj (drugi trdijo, da jo je prinesla pod pazduho v vreči zavezano) in to je potem v morje vrgla. Ko so ljudje otroka iz vode potegnili, je bil že mrtev, vražjo babo so pa zaprli.

(O koleri v Trstu) „Edinost“ piše: V soboto dopoldne sta v mestu zbolela dva človeka za koleró. Od začetka kolere jih je zbolelo za to boleznijo v Trstu in okolici po uradnem sporočilu 443, od kterih je umrlo 283, drugi se še zdravijo ali pa so že ozdravili. Kakor se vidi, kolera zdaj največ razsaja po okolici; okoličani so si jo zanesli s perilom, širijo pa jo stoječe smrdljive vode. — Italijanski listi se nekaj repenčijo na okoličane. Mi pa prašamo, kaj se je storilo od strani magistrata za okolico? — To še ni zadosti, da se gospod „diri-

gente" Gandussio po okolici vozi, treba še kaj več. — V Kontovelu je umrlo ta teden 6 ali 7 ljudi za kolero, pa še mrtvaških rakev ni bilo, da bi se bili mogli zakopati, ampak trupla so ležala v domačih hišah po par dni; ljudje so vsi zbegani, nobeden nič več ne dela, zdravnik Šuša sam si ne zna več pomagati; v nekterih družinah je celó pomanjkanje živeža. Pa magistrat kaj stori k temu? — Nek magistratni sluga se je te dni izrazil, da naj le izmró Kontovelci, da bo magistrat že poslal boljših ljudi na Kontovel. Listi pišejo proti okoličanom; pa ne vedó, kako se v okolici izvršuje zdravstvena policija. — V Kolonji so po kolero umrle ljudi pustili 24 ur na parah, domači ljudje so jih preoblačili, umivali, na pare devali, pri njih čuvali, in zgodilo se je, da je več takih, ki so imeli posla z mrličmi, precej drug dan zbolelo in umrlo. — To vse je bilo dobro znano onim, ki so bili v to najeti, da skrbé za razkuženje. Pa kdo so te osebe? Večinoma stari grešniki, ki so že vse mogoče ječe pometali, tako sicer, da dandanes policijski agentje, ako iščejo kacega zarad izvršene tatvine, prvo gredó preiskavat v bolnišnico za kolero bolne. To, gospóda, se ne dá tajiti, ker je občeznano, treba je pa tudi videti te ljudi pri delu, kako vozijo uboge bolnike po mestu itd. — Da se bode laglje sodilo, kako fini so nekteri gospodje od magistrata, evo lepo dogodbico. Na Verdeli je bil vodnjak, iz katerega je tekla studenčnica, izvirajoča nad sv. Ivanom. Ko je na Verdeli kolera hujša postala, je komisija hotela zabiti ta vodnjak, ter je tje napeljala Nabrežinsko vodo; toda nekteri okoličani so se temu vstavljali in so prašali gospodo od magistrata: „Ali vam ni znano, da voda prav iz tega studenca teče tudi iz starega studenca uprav pred magistratom; razloček bi bil le ta, da je mogoče, da se tej vodi, dokler svojo pot napravi do velicega trga, pridruži kaka nezdrava tekočina iz mestnih kanalov, kar pa na Verdeli ni mogoče, ker je studenec v bližini; zaprite toraj prej studenec na velikem trgu, potem še le tega.“ — Kaj so mogli gospodje odgovoriti na tako logično opazko? — Nič! Ali more po takih dogodbah kaj veljave imeti komisija pri kmetih in rokodelcih?

(Na insertate), kakor znano, opozoril je c. kr. pravosodni minister vse c. kr. državna pravdníštva, da naj list zarad njih zaplenijo, če bi se jim spodtakljivi zdeli. Začetek temu postopanju storil se je na Dunaji in se je pravosodnemu ministru potrebno zdelo, ukrep na vso državo raztegniti.

Telegrami.

Levov, 6. sept. Cesar se je pripeljal ob 6. uri zjutraj v Grodek, od koder se je bil z vozom odpeljal v Lubien, kjer so ga navdušeno sprejeli.

Sofija, 5. sept. V včeranjem ministerskem sovetu ponovil je knez uradno svojo misel, da se bo odpovedal, ter je rekel na ugovor ministrov in generala, da pri tem ostane. V ministerskem sovetu niso ničesar sklenili.

Sofija, 6. sept. Bolgarska vlada izjavila se je nasproti ruskemu konzulu, da ima bolgarski narod svojo udanost do kneza žrtvo-vajoč zopet pravico do poročstva gledé bolgarske neodvisnosti. Konzul naj toraj predloži v Petrograd sledeče točke: Rusija naj se izjavi, koga da misli kandidirati na bolgarski prestol; dalje naj Rusija obljubi, da ne bo Bolgarije zasedla, da jim bo pustila sedanjo ustavo, samostalno upravo in da bode poslala enega svojih generalov samo za do-stojanstvo vojnega ministra, ki bo vojsko preosnoval in ki bo imel v službi le bolgar-ske in ne ruskih častnikov. Narodno sobranje sklicano je na 11. septembra.

London, 6. sept. „Morningpost“ pravi, da poklic Thorntona v kabinet prav nič dru-zega ne pomeni, kakor, da je britanski ka-binet sklenil odločno in z veliko-političnimi tradicijami angleškega naroda vzajemno po-stopati.

Carigrad, 5. sept. Angleški poslanec od-potoval je danes v zadevah bolgarskega vprašanja v London.

Atene, 5. sept. Poslednji potres pokončal je 1000 ljudi. Škode je 20 milijonov frankov.

Umrli so:

2. septembra. Maks Vizlar, paznikov sin, 3 mes., sv. Florjana ulice št. 20, božjast. — Angelika pl. Höffern Saal-feld, vladnega svetnika vdova, 56 let, Stari trg št. 34, jetika. — Anton Mahkota, delavec, 49 let, Pred škofijo št. 22, pljučnica. 3. septembra. Matija Skerbec, krojač, 57 let, Ulice na Grad št. 12, jetika. — Berta Dejak, paznikova hči, 4 leta, Foljanski nasip št. 48, vodenica v glavi.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	739.91	+13.6	brez v.	megla	
4. 2. u. pop.	739.06	+25.6	sl. szap.	p. jasno	0.00
9. u. zveč.	739.62	+18.4	sl. zap.	jasno	
7. u. zjut.	739.44	+13.6	brez v.	megla	
5. 2. u. pop.	737.92	+26.6	sl. zap.	jasno	0.00
9. u. zveč.	738.44	+18.8	sl. zap.	jasno	

V soboto in nedeljo zjutraj megla, popoldne jasno in posebno v nedeljo huda vročina. Srednja temperatura 19.2° C. in 19.7° za 2.9° in 3.7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

6. septembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84 gl. 85 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 40 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	118 „ 35 „
Papirna renta, davka prosta	102 „ 10 „
Akcije avstr.-ogarske banke	863 „ „
Kreditne akcije	278 „ 70 „
London	126 „ 20 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 99 „
Ces. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	61 „ 80 „

Slovnice po Ollendorff-ovem načinu učenja:

Joel & Fuchs, <i>Russische Sprachlehre</i>	gl. 3.54
<i>Schlüssel</i> dazu	1.30
Wassiljewitsch, <i>Russisches Lesebuch</i>	2.23
Frühauf, <i>Gramatica Tedesca</i>	2.60
<i>Chiave della gramatica tedesca</i>	— .99
Frühauf & Rausch, <i>Italienische Sprachlehre</i>	2.79
<i>Schlüssel</i> dazu	— .93
Gands, <i>Französische Sprachlehre</i>	1.86
<i>Schlüssel</i> dazu	— .62

(3) priporoča

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.
V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.
V Kočevje preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.
V Kamnik vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.
V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.
Na Ig ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.
Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.
Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.
Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.
Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.
Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Bratovščina sv. Jožefa.

Pogrebna bratovščina sv. Jožefa bo imela na mali Šmaren dan, t. j. 8. septembra popoldan ob 4. uri v šolski sobi frančiškanskega sa-mostana svoj

izvanredni občni zbor,

h kateremu so vsi možki udje povabljeni.

Za dijake!

V Židanovi hiši na Poljanski cesti dobi do 5 učencev za ljudsko šolo ali pa dijakov prijazno stanovanje in dobro postrežbo. Blizu je I. mestna šola in gimnazija. — Natančneje se izve v Kolmanovi hiši na glavnem trgu III. nadstropje, vhod za vodó.

Kupujte srečke

pogrebne družba

„Marijine bratovščine“.

Društvo Marijine bratovščine v Ljubljani napravi

dobrodelno loterijo,

katero namen je

ustanova zavetišča „Marijinega doma“,

kjer bodo imeli ostareli in onemogli ter zapuščeni ljudje zavetišče in vso oskrbnost brezplačno.

Ta loterija je z odlokom vis. c. k. finančnega mini-sterstva dne 21. septembra 1885, št. 28.606 dovoljena.

Osnovana je na podlagi 50.000 srečk po 50 krajcarjev, ki bodo zadele 2000 dragocenih in vsakemu koristnih dobitkov v skupni vrednosti 5000 goldi-narjev. Vsaka pet in dvajseta srečka gotovo zadene.

Srečkanje bo v Ljubljani 1. decembra 1886 v pričo vladnega zastopnika.

Srečke imajo na prodaj: Na Poljanski cesti: trgovka Marija Ojstriš, na cesarja Jožefa trgu: Urbasova trafika; v Špitalskih ulicah: Majerjeva trafika; na Mestnem trgu: trafika Svatek, trgovec Turk in zlatar Šparovic; na Starem trgu: trgovec Blaznik in Ribič; na sv. Petra cesti: pri društvenem načelniku Regaliju, v brivnici Bukovnikovi in knjigovez Fr. Dežman; v Kolodvorskih ulicah: puškar Dimić; na Marijinem trgu: trgovec Bučar; v Slonovih ulicah: trafika Prosenčeva; v Selen-burgovih ulicah: trafika v Čitalnici; na Dunajski cesti: trafiki Bolé in Blaž ter trgovec s pohištvo Degan; vrh tega mnogi poverjeniki družbe sv. Mohorja. (13)

Homeriana-čaj,

po zdravnikih priporočeno, izvrstno sredstvo proti

bolezni na plućih in na vratu (jetiki, naduhi in bolezni v krlju [Kehlkopf]).

Iznenadljivi so vspehi! (34)

Knjižica o tem razpošilja se zastoj.

Zavitek čaja velja 1 marko 20 vinarjev.

Edino pravega ima

A. Wolffsky,

Berlin N., Weissenburger-Strasse Nr. 79.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča naslednje novo izišle knjige:

Putschögel, Predigten auf alle Sonn- und Festtage des Kirchenjahres, I. Jahrgang	1 gl. 80 kr.
Brynich-Fuchs, Katechetische Predigten, I. Band	2 „ 23 „
Schmid, Grundlinien der Patrologie, II. Auflage	— „ 99 „
Mark, Exhorten, zunächst für die studierende Jugend, auf die Sonn- und Festtage des Schuljahres, I. Band	1 „ 80 „
Prvi zvezek obsega za cerkvene praznike pripravne dogmatične, moralne in liturgične obravnave, isto tudi drugi in tretji zvezek. V četrtem zvezku bodo pa razne apologetične razprave. Da bo knjiga bolj priročna, pridjala se bota dva kazala; prvi obsegal bo govore za nedelje in praznike, drugi osnovo v abecednem redu.	
Frings, Predigten über die fünfzehn Geheimnisse des hl. Rosenkranzes	1 „ 39 „
Manna puerorum in sortem domini vocatorum, v usnju, z rudečo obrezo	2 „ 15 „

Ob enem se priporočamo za naročila na koledarje za l. 1887, kterih je že mnogo izišlo.

Naročila na časopise in dela, ki v več posameznih zvezkih izhajajo, se točno izvršujejo.

Najhitrejšo oskrbljujemo slovstvene reči iz raznih strok in vseh jezikov. (3)